

The Holy See

KATEHEZA PAPE FRANJE

NA OPĆOJ AUDIJENCIJI

*Dvorana Pavla VI.
Srijeda, 28. prosinca 2022.*

[Multimedia]

Božić sa svetim Franjom Saleškim

Draga braćo i sestre, dobar dan i još jednom sretan Božić!

Ovo nas liturgijsko vrijeme poziva zaustaviti se u razmišljanju nad otajstvom Božića. A budući da je upravo danas četiristota obljetnica smrti svetoga Franje Saleškog, biskupa i crkvenog naučitelja, možemo se nadahnuti nekim njegovim mislima. On je mnogo pisao o Isusovom rođenju. U vezi s tim, zadovoljstvo mi je najaviti da će danas biti objavljeno apostolsko pismo u povodu te obljetnice. Naslovljeno je „*Sve pripada ljubavi*“, kako glasi karakterističan izraz tog svetog ženevskog biskupa. Naime, on ovako piše u *Traktatu o Božjoj ljubavi*: „U svetoj Crkvi sve pripada ljubavi, živi u ljubavi, čini se zbog ljubavi i dolazi od ljubavi“ (Ed. Paoline, Milano 1989., str. 80). Eh, kad bismo barem svi išli tim, tako lijepim, putem ljubavi!

Pokušajmo sad malo dublje proniknuti otajstvo Isusova rođenja „u društvu“ svetog Franje Saleškog.

U jednom od mnogih pisama upućenih svetoj Ivani Franciski de Chantal, sveti Franjo Saleški ovako piše: „Kao da vidim Salomona na njegovu velikom prijestolju od bjelokosti, obložena čistim zlatom i ukrašena rezbarijama, kakvog nije bilo ni u jednom kraljevstvu, kao što se kaže u Pismu

(1 Kr 10, 18-20); ukratko, kao da vidim toga kralja kojem nije bila ravnog u slavi i veličanstvu (usp. 1 Kr 10, 23). No, draže mi je sto puta vidjeti drago malo Djetešce u jaslama nego sve kraljeve i njihova prijestolja“ [1]: lijepo je to rekao. Isus, Kralj svemira, nije nikada sjedio na prijestolju: rođen je u štali – vidimo da ga se tako prikazuje – povijen je u pelene i položen u jaslame, a na kraju je umro na križu i, umotan u plahtu, položen u grob. Evanđelist Luka, pripovijedajući o Isusovu rođenju, snažno insistira na detalju jaslame. To znači da su one vrlo važne ne samo kao logistički detalj, nego kao simbolički detalj koji pomaže shvatiti što? Shvatiti *kakav je Mesija* Onaj koji je rođen u Betlehemu od Djevice Marije, kakav je On Kralj: *tko je Isus*. Gledajući jaslame, gledajući križ, gledajući njegov život u jednostavnosti možemo shvatiti tko je Isus. Isus je Sin Božji koji nas spašava postavši čovjekom, poput nas, lišavajući se svoje slave i ponizivši se (usp. Fil 2, 7-8). To otajstvo vidimo konkretno usred jaslame, to jest u Djetešcu koje leži u jaslama. To je „znak“ koji nam Bog daje na Božić: bio je tada za betlehemske pastire (usp. Lk 2, 12), to je danas i bit će to uvijek. Kad anđeli naviještaju Isusovo rođenje: „Idite ga naći“, znak je ovo: naći ćete dijete u jaslama. To je znak. Isusovo prijestolje su jaslame ili ulica, tijekom njegova života kad je propovijedao, ili križ na kraju života: to je prijestolje našega Kralja.

Taj nam znak pokazuje Božji „stil“. A koji je Božji stil? Nikada to ne zaboravimo: Božji stil je blizina, suosjećanje i nježnost. Naš Bog je blizak, suosjećajan i nježan. U Isusu se vidi taj Božji stil. Tim svojim stilom, Bog nas privlači sebi. Ne vrši nikakvu prisilu nad nama, ne nameće nam svoju istinu i svoju pravdu, ne vrši prozelitizam nad nama, to ne: želi nas privući ljubavlju, nježnošću, suosjećanjem. U drugom pismu sveti Franjo Saleški piše: „Magnet privlači željezo, a jantar slamu i sijeno. Ipak, bilo da smo željezo zbog naše tvrdoće, bilo da smo slama zbog naše slabosti, moramo pustiti tome Djetetu da nas privuče“ [2]. Naše snage, naše slabosti jasno se pokazuju pred jaslama, pred Isusom, odnosno pred križem: Isus svučeni, Isus siromašni, ali uvijek sa svojim stilom blizine, suosjećanja i nježnosti. Bog je pronašao sredstvo da nas privuče kakvi god da jesmo: ljubavlju. Nije to posesivna i egoistična ljubav, kao što je nažalost često ljudska ljubav. Njegova je ljubav čisti dar, čista milost, ona je sva i samo za nas, za naše dobro. I tako nas privlači, tom golorukom i ljubavlju koja razoružava, jer kad vidimo tu Isusovu jednostavnost i mi odbacujemo sva oružja oholosti i idemo tamo, ponizni, tražiti spasenje, tražiti oproštenje, tražiti svjetlo za naš život, kako bismo mogli ići naprijed. Ne zaboravite Isusovo prijestolje: jaslame i križ, to je Isusovo prijestolje.

Drugi vid koji upada u oči u jaslama je siromaštvo – tamo stvarno vlada siromaštvo – shvaćeno kao odricanje od svake svjetovne ispraznosti. Kad vidimo koliki se samo novac troši na ispraznosti: mnogo novca odlazi na svjetovne ispraznosti, toliki napori, tolika traženja za ispraznošću, dok nam Isus pokazuje poniznost. Sveti Franjo Saleški piše: „Bože moj! Kakva sveta čuvstva to rođenje pobuđuje u našim srcima! Iznad svega, međutim, uči nas potpunom odricanju od svih dobara, od sve pompe [...] ovoga svijeta. Ne znam, jednostavno ne nalazim drugo otajstvo u kojem se tako ljupko miješaju nježnost i strogost, ljubav i krutost, milina i gorčina“ [3]: sve to vidimo u jaslama. Dà, pazimo da se ne srozamo na svjetovnu karikaturu Božića. I to je problem, zato što je Božić ovo prvo. Ali danas vidimo da postoji i „drugi Božić“, pod navodnicima, a to je

svjetovna karikatura Božića, koja svodi Božić na konzumerističku i sladunjavu proslavu. Treba slaviti, to svakako, ali to nije Božić, Božić je nešto drugo. Božja ljubav nije med i šećer, pokazuju nam to Isusove jaslje. Božja ljubav nije licemjerni bonizam koji skriva traženje zadovoljstava i lagodnosti. Naši stari koji su upoznali rat pa i glad znali su to dobro: Božić je, svakako, radost i svetkovanje, ali u jednostavnosti i skromnosti.

Zaključimo mišlju svetoga Franje Saleškog koju sam citirao i u apostolskom pismu. Izrekao ju je sestrama vizitandinkama i to – zamislite! – dva dana prije svoje smrti. Rekao je: „Vidite li Djetešce Isusa u jaslama? Trpi sve vremenske nepogode, hladnoću i sve ono što Otac dopušta da mu se dogodi. Ne odbija male utjehe koje mu daje njegova majka i nije zapisano da je ikada posegnuo svojim ručicama za grudima svoje Majke da ga podoji, nego je sve prepustio njezinoj brizi i pomniji; tako ne smijemo željeti ništa niti odbacivati ništa, nego nam valja podnositi sve što nam Bog šalje, hladnoću i vremenske nepogode“ [4]. Tu se, draga braćo i sestre, krije velika pouka, koja dolazi od Djetešca Isusa po mudrosti svetoga Franje Saleškog: ništa ne željeti i ništa ne odbijati, prihvaćati sve ono što nam Bog šalje. Ali oprez! Uvijek i samo iz ljubavi, zato što nas Bog ljubi i želi uvijek i samo naše dobro.

Gledajmo jaslje, koje su Isusovo prijestolje, gledajmo Isusa na putovima Judeje, Galileje, propovijedajući Očevu poruku i gledajmo Isusa na drugom prijestolju, na križu. To je ono što nam nudi Isus: put, ali to je put sreće.

Svima vama i vašim obiteljima još jednom želim sretan Božić i dobar početak nove godine!

[1] *Alla madre di Chantal (Majci de Chantal)*, Annecy, 25. prosinca 1613., u: *Tutte le lettere*, sv. II (1619-1622), priredio L. Rolfo, Paoline, Rim.

[2] *A una religiosa (Jednoj redovnici)*, Pariz, oko 6. siječnja 1619., u: *Tutte le lettere*, sv. III (1619-1622), priredio L. Rolfo, Paoline, Rim 1967., 10 (*Œuvres de Saint François de Sales*, édition complète, Annecy, Tome XVIII, 334-335).

[3] *A una religiosa dell'abbazia di Santa Caterina (Jednoj redovnici iz opatije Svete Katarine)*, Annecy, 25. ili 26. prosinca 1621., u: *Tutte le lettere*, sv. III (1619-1622), priredio L. Rolfo, Paoline, Rim 1967., 615 (*Œuvres de Saint François de Sales*, édition complète, Annecy, Tome XX, 212).

[4] *Trattenimenti spirituali*, Paoline, Milano 2000., 463 (F. De Sales, *Entretiens spirituels*, Œuvres. Textes présentés et annotés par A. Ravier avec la collaboration de R. Devos, Bibliothèque de la Pléiade, Gallimard, Pariz 1969., 1319).

Pozdravi

Pozdrav vjernicima njemačkog govornog područja

Draga braćo i sestre njemačkog govornog područja, danas, na blagdan Nevine dječice, mislimo na malene, na svu djecu koja trpe izrabljivanje, glad i rat. Neka nam Gospodin pomogne svojim blagoslovom zaštititi ih i podržati. Sretni blagdani!

Pozdrav poljskim vjernicima

Srdačno pozdravljam sve Poljake. Kako se bliži kraj ove godine, pozivam vas da zahvalimo Bogu za njegovu dobrotu i milosrđe. Neka Božja ljubav, koja se objavila u Betlehemu, donese utjehu našim srcima, uznemirenima dramom rata u Ukrajini i u drugim dijelovima svijeta. Želim ujedno zahvaliti poljskom narodu za svu pomoć koju pruža ukrajinskom narodu. Sjetimo se da u povijesti čovječanstva Bog ima posljednju riječ, jer „sve pripada ljubavi“. Svima vama, poljskim i ukrajinskim obiteljima koje su trenutno u vašoj domovini, moj blagoslov.

U sklopu pozdrava talijanskim vjernicima

[...] Molim vas sve za posebnu molitvu za papu emeritusa Benedikta XVI., koji u tišini podupire Crkvu. Sjetimo ga se. On je teško bolestan i molimo Gospodina da ga utješi i podupre u tom svjedočenju ljubavi prema Crkvi – do kraja

Na kraju, kao i obično, pozdravljam mlade, bolesne, starije i mladence. Neka vam Betlehemska Dijete podari svoje svjetlo i svoju utjehu. Neka napaćenoj Ukrajini, potlačenoj surovošću rata, podari željeni dar mira.

Sve vas od srca blagoslivljam!
